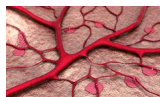

Bílé límečky mají smůlu

Půjde hlavně o profese, kde je opakované přetěžování těžkými břemeny, práce s nimi v předklonu či při otáčení trupem. Vedle těžce manuálně pracujících, jako jsou stěhováci či dělníci v kamenolomu, by se odškodnění mohli domoci i zdravotníci, kteří se starají o hůře mobilní pacienty.

Pacientů s nemocemi cév je u nás víc než dost, říká lékař

„Ale každá zdravotní sestra podmínky přetěžování páteře nesplní. Záleží totiž například na množství personálu na oddělení, jaké má pomůcky, zda jsou lůžka polohovací, a na dalších podmínkách práce,“ vysvětluje Nakládalová.

S kompenzací však nemohou počítat lidé, kteří si na potíže s páteří zadělali sezením na špatné židli. Těžko by dokazovali, že doma sedávali lépe než v zaměstnání.

Tiché oběti pasivního kouření

Přestože půjde o novinku, bude se o odškodnění zřejmě hlásit řada nemocných. Na rozdíl třeba od nemocí způsobených pasivním kouřením. Za to se dosud v Česku odškodnění nedožadoval nikdo. K bolestnému a dalšímu odškodnění se celkově dostane jen asi 30 procent žadatelů. Prokázat, že někdo onemocněl kvůli pracovním podmínkám, totiž není snadné. To se týká i duševních poruch, o jejichž zařazení na seznam nemocí z povolání se uvažuje také.

Tento seznam byl od svého vzniku v roce 1948 aktualizován jen sedmkrát. Ten současný platí od roku 1995, poprvé byl novelizován až před čtyřmi lety. Zatím poslední, spíše drobné změny platí od počátku letošního roku.

ŠARAPATKA: Zdravý nemocný Zeman. Decimují ho bučková turné, promile a popelníčky

„Při současném tempu výzkumu a vývoje je takový interval neúnosně dlouhý. Proto se rozhodlo, že se bude seznam revidovat v dvouletých intervalech,“ vysvětlila profesorka Daniela Pelclová, přednostka Kliniky pracovního lékařství 1. lékařské fakulty UK.

Rakovina vyvolaná pasivním kouřením v seznamu nemocí z povolání figuruje již od roku 2011. „Ano, může se na ní uplatnit položka nemoc z dalších chemických látek a směsí,“ potvrdila profesorka Pelclová.

Zatím se nikdo nepřihlásil

„Při zařazování do seznamu jsme vycházeli ze studie Mezinárodní agentury pro výzkum rakoviny, která potvrdila, že pasivní kouření je dostatečnou příčinou pro vznik rakoviny plic,“ vysvětlila Pelclová.

Z průzkumu Ústavu zdravotnických informací a statistiky vyplývá, že jedno procento respondentů inhaluje cigaretový kouř více než pět hodin denně ve veřejných prostorách. Zřejmě největší riziko v práci podstupují barmani, číšníci či servírky.

Ministerstvo zdravotnictví představilo akční plán v boji se závažnými nemocemi

„Rakovina plic vzniklá pasivním kouřením by se mohla uznávat jako nemoc z povolání pracovníků v restauracích a barech, kde se smí kouřit. Odpůrci budou namítat, že se každý může rozhodnout, kde chce pracovat, to je však diskutabilní,“ míní přednosta Ústavu hygieny a epidemiologie 1. lékařské fakulty Milan Tuček.

Jenže prokázat, že rakovinu plic dostali právě kvůli tomu, že obsluhovali dny a noci kuřáky, není snadné. Zřejmě i to bude důvodem, proč se dosud nikdo v Česku o odškodnění v této oblasti nepřihlásil. „Problém bude kvantifikace zátěže a prokazování nekuřáctví,“ potvrdil Tuček.

Lidé, kteří by chtěli získat za nemoc z povolání satisfakci, by totiž museli prokázat, že sami nikdy nekouřili, nežili v rodině s kuřákem a že byli pasivnímu kouření vystaveni na pracovišti dlouhá léta. „Není to jednoduché. Nikde ve světě rakovinu plic jako nemoc z povolání často neuznávají,“ doplňuje Pelclová.

Kouření, i to pasivní, je přitom původcem dalších chorob, jako je cévní mozková příhoda, infarkt či cukrovka. Ty však šanci na uznání jako nemoc z povolání nemají. Loni byl tento status přiznán v 1250 případech. Protože několika pracujícím bylo uznáno více diagnóz, šlo o 1065 lidí. Nejvíce nemocí z povolání hlásí Moravskoslezský kraj, nejčastěji onemocní horníci následovaní zdravotníky.

V odborných kruzích se rovněž vede velká diskuse, zda do seznamu zanést i duševní poruchy, jako jsou syndrom vyhoření či posttraumatická stresová porucha.

„Netýkalo by se to majitelů firem, ale manažerů, psychologů, psychiatrů, onkologů, záchranářů či třeba kriminalistů. Jde o profese, které jsou velmi náročné, ale s malou kompetencí podmínky změnit,“ upřesňuje Pelclová.

Odborníci zatím se zařazením těchto poruch váhají, přestože některé země je jako nemoci z povolání uznávají a figurují i ve vzorovém seznamu Mezinárodní organizace práce. Jde totiž o to, aby se lidé trpící například syndromem vyhoření mohli za finanční podpory requalifikovat na jinou profesi.

U duševních poruch je totiž ještě těžší poznat, co vše k jejich propuknutí přispělo. „Příznaky, jimiž se projevuje syndrom vyhoření, nemusí být jen z práce. U psychiatrických diagnóz lze navíc těžko zajistit objektivní nález například po vyšetření rentgenem či na magnetické rezonanci, jako je tomu u tělesných nemocí,“ uvádí Nakládalová. To jsou hlavní důvody, proč zatím v seznamu nejsou. „Ale neříkám, že se tam do budoucna nedostanou,“ dodává.

Odškodnění není hlavní cíl

Uznat chorobu za profesní totiž není automatické ani třeba u nejfrekventovanějšího syndromu karpálního tunelu. I u něj se pečlivě a na přístrojích posuzuje, jak moc je nemoc závažná a zda ji opravdu způsobilo pracovní prostředí.

A pozor, „kancelářské myši“ nemají šanci vůbec. Uznává se totiž hlavně lidem, kteří pracují s vibrujícími nástroji či montážním dělníkům. Většinou postihuje lidi mezi třicítkou a čtyřicítkou po deseti letech této práce.

Finanční satisfakce nemá být hlavním cílem zařazení diagnózy do seznamu. „Jde hlavně o prevenci, aby se více přemýšlelo nad výběrem povolání a aby se zlepšovaly podmínky na pracovišti,“ zdůrazňuje Nakládalová.

Autor: Marcela Alföldi-Šperkerová

Témata: Zaměstnání, nemoc, diagnóza, Olomouc, syndrom vyhoření, kouření, Mezinárodní organizace práce, Ministerstvo zdravotnictví ČR, Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny, Fakultní nemocnice Olomouc, Česko, Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny, Mezinárodní organizace práce, Domov - geneea, Zdravotnictví

Sdílet na Facebooku

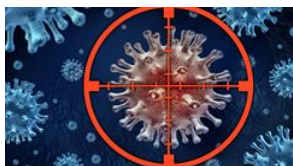
Sdílet na Twitteru

Vstoupit do diskuse (0 příspěvků)

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT

Češi nejčastěji umírají na nemoci srdce. Příliš solí a málo se hýbou

Čeští vědci zjistili, jak snížit vznik rakoviny

[Události](#)[Názory](#)[Magazín](#)[Kultura](#)[Orientace](#)[Seriály](#)[Video](#)[Esprit](#)[Premium](#)

říká Chovanec ke kritice Konvičky a spol.

Nemoci potřebujeme k varování. Ostrá doktorka mluví o rakovině otevřeně

Nemoci žil lidé dlouho podceňují. Pak už může být pozdě

Smích je nejlepší lék. Argentinské nemocnice najímají klauny

To nejzajímavější z Lidovek do vašeho e-mailu

Mám zájem

NEJČTENĚJŠÍ

Po výroku Fialy se připojily do stávky další školy. Snaží se nás poštvat proti rodičům, zní od ředitelů

Premium

Masovost stávky je nečekaná. Fialův výrok řadu lidí pobouřil, tvrdí politolog

Premium

---

rody mohou bohatstvím konkurovat Babišovi či Kellnerovi

Premium

Fiala se vrací do práce. Týden ležel na antibiotikách, co ho trápilo?

ZVĚŘINA: Prezident Příště. Možná si Pavel jindy vzpomene na ty, kteří se nemají tak dobře

---

„Babička“ zatím přitáhla jen tři sta lidí. Co odrazuje žadatele od dotace, na kterou má stát 40 miliard?

Premium

Pavel se nechtěl setkat s Ficem. Zasáhnout musela až Čaputová

Premium

Velký vládní obrat. Dříve koalice kritizovala Čínu, nyní se má Fiala chystat na cestu do Pekingu

Premium

Nevyvolat poplach v lidském oku. Proč Izraelci nosí na helmách ty divné hadry

Premium

---

provádí zákroky, které má dělat jen lékař

Premium

Dřív taxikář, nyní mesiáš. Kdo chce v Česku novou revoluci

Premium

OBRAZEM

V několika státech světa se konaly demonstrace proti násilí na ženách. Lidé protestovali v Itálii, Francii či v Brazílii

MS V HOKEJI 2024

Los MS 2024 - skupiny

MS v Česku

Logo MS 2024

Rusko a Bělorusko

Alois Hadamczik

TERMÍNY

Státní svátky

17. listopad

Obchody o svátcích

Nový rok

Změna času

Rovnodennost

FINANCE

Ceny energií

Cena benzínu

Inflace

Ojetiny

Dálniční známka

Povinné ručení

BIATLON 23/24

Program sezóny

MS v biatlonu

Michal Krčmář

Tereza Voborníková

Markéta Davidová

Anastasia Kuzminová

VLÁDA

Petr Fiala

Vít Rakušan

Marian Jurečka

Ivan Bartoš

Markéta Pekarová

Adamová

Vlastimil Válek

TÉMATA

Válka na Ukrajině

Koronavirus

Green Deal

Sucho

Elektromobilita

NEPŘEHLÉDNĚTE

Jak vyléčit Česko, nemocného muže Evropy

Virům svědčí mírné vlhké zimy. Se změnou klimatu bude chřipky přibývat, říká biometeorolog

Martínek se díky milionové sbírce bude léčit ve Francii. Rodina počítá dny do odjezdu

Proč je tolik Romů ve speciálních školách? Problém nemusí být v postižení, ale v posudcích psychologů

[Události](#)[Názory](#)[Magazín](#)[Kultura](#)[Orientace](#)[Seriály](#)[Video](#)[Esprit](#)[Premium](#)[státní byrokracie](#)[Mobilní zobrazení](#)[Newslettery](#)[RSS](#)[Facebook](#)[Twitter](#)[Instagram](#)

© 2023 MAFRA, a.s., ISSN 1213-1385 © Copyright ČTK, Reuters. Rozmnožování obsahu pro účely automatizované analýzy textů nebo dat dle ustanovení § 39c autorského zákona je bez souhlasu MAFRA, a. s. zakázáno. Publikování nebo šíření obsahu je zakázáno bez předchozího souhlasu. Provozovatelem serveru Lidovky.cz je MAFRA, a.s., se sídlem Praha 5, Karla Engliše 519/11, PSČ 150 00, IČ: 45313351, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1328. Vydavatelství MAFRA, a.s. je členem koncernu AGROFERT.

[Napište nám](#)[Kontakty](#)[Inzerce na Lidovky.cz](#)[Inzerce v LN](#)[VOP](#)[Osobní údaje](#)[Cookies \(seznam\)](#)[AV služby](#)[Kariéra](#)